

Kela|Fpa®

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen omavalvontaraportti

Tammikuu-huhtikuu 2026

Omaevalvontaraportti

Kela järjestää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon, ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, valvontalaki) edellyttää, että Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä julkaisee omaevalvontaohjelman ja seuraa sen toteutumista. Kela julkaisee omaevalvontaraportin neljän kuukauden välein.

Kela valvoo ja ohjaa järjestämäänsä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelua jatkuvasti. Omaevalvonnan suunnittelussa ja ohjauksessa käytettävät työkalut kuvataan omaevalvonnan vuosikellossa. Myös Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet ohjaavat omaevalvontaa. Tutustu Kelan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen [omavalvontaohjelmaan](#).

Tutustu myös YTHS:n [omavalvontaohjelmaan](#) ja [palveluyksikkökohtaisiin omaevalvontasuunnitelmiin](#).

Tämä omaevalvontaraportti käsittää Kelan järjestämän korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon omaevalvonnan havainnot ja toimenpiteet ajalta 1.1.-30.4.2026.

Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet vuodelle 2026

1

Hoitoon pääsyn toteutuminen

2

YTHS:n toiminta- ja taloustietojen raportoinnin kehittäminen

3

Opiskeluterveydenhuollon resurssien käytön optimointi

4

Ennaltaehkäisevä työ ja erityisen tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden tuki

5

YTHS:n ja hyvinvointialueiden / Helsingin kaupungin / HUS-yhtymän välisen yhteistyön kehittäminen

Omavalvonnan seurannan kohteet

Saatavuus Kela seuraa säännöllisesti, millaisessa ajassa opiskelijan yhteydenotto käsitellään sekä sitä, millaisessa ajassa YTHS:lle pääsee hoitoon. Opiskeluterveydenhuoltolaissa säädetään yhteyden saamisesta ja hoidon tarpeen arvion tekemisestä sekä hoitoon pääsystä.

Yhdenvertaisuus Kela seuraa opiskelijoiden yhdenvertaisuuden toteutumista opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi palveluiden yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Kela seuraa ja arvioi näiden toteutumista muun muassa YTHS:n alueellisten hoitoon pääsytietojen avulla.

Turvallisuus ja laatu Kela seuraa YTHS:n tuottamien opiskeluterveydenhuollon palveluiden laatua ensisijaisesti saamiensa palautteiden avulla. Lisäksi palveluiden laatua seurataan ja arvioidaan mahdollisten muistutusten ja kanteluiden kautta. YTHS raportoi Kelalle turvallisuusluvuista, kuten vaaratapahtumista, kuukausittain.

Käsitteitä

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvat yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoille suunnatut perusterveydenhuollon tasoiset yleis- ja mielenterveyden sekä suunterveyden palvelut.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019) säädetään yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä ja tuottamisesta. Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sisällöstä säädetään myös neuvola-toiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (338/2011).

Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä

Kela vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti. Palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta säädetään korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019, opiskeluterveydenhuoltolaki) ja terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Palveluntuottaja, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) on valtakunnallinen opiskeluterveydenhuollon palveluntuottaja. Se tuottaa perusterveydenhuollon tasoiset yleisterveyden-, mielenterveyden- ja suun terveydenhuollon palvelut korkeakouluopiskelijoille, jotka suorittavat perustutkintoa ja jotka ovat ilmoittautuneet läsnä oleviksi.

Omaevalvonta opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Omaevalvonnan avulla Kela arvioi omaa toimintaansa ja kehittää sitä. Omaevalvonnalla varmistetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon saatavuus ja saavutettavuus, laatu ja turvallisuus sekä yhdenvertaisuus. Kela toteuttaa omaevalvontaa yhteistyössä YTHS:n kanssa.

Omaevalvontaohjelma opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Kelan on laadittava omaevalvontaohjelma toiminnastaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä. Omaevalvontaohjelmassaan Kela kuvaa tavat, joilla se varmistaa, että se hoitaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen niin, että lain vaatimukset täyttyvät. Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa YTHS:n tuottamien palvelujen toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta sekä sitä, miten havaitut puutteet korjataan.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon tunnusluvut vuodelta 2025

Läsnäolevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden keskiarvo

310 289

Yleis- ja mielenterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 43 %

Suunterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 26 %

Opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset:

95 912 595,09 €

Toteutunut kansallinen opiskelijakohtainen kustannus:

305,0 €

Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu:

71,2 €

YTHS:n tekemät opiskeluympäristön tarkastukset:

19 kpl

Kelan tekemät auditoinnit:

6 kpl

Kela|Fpa

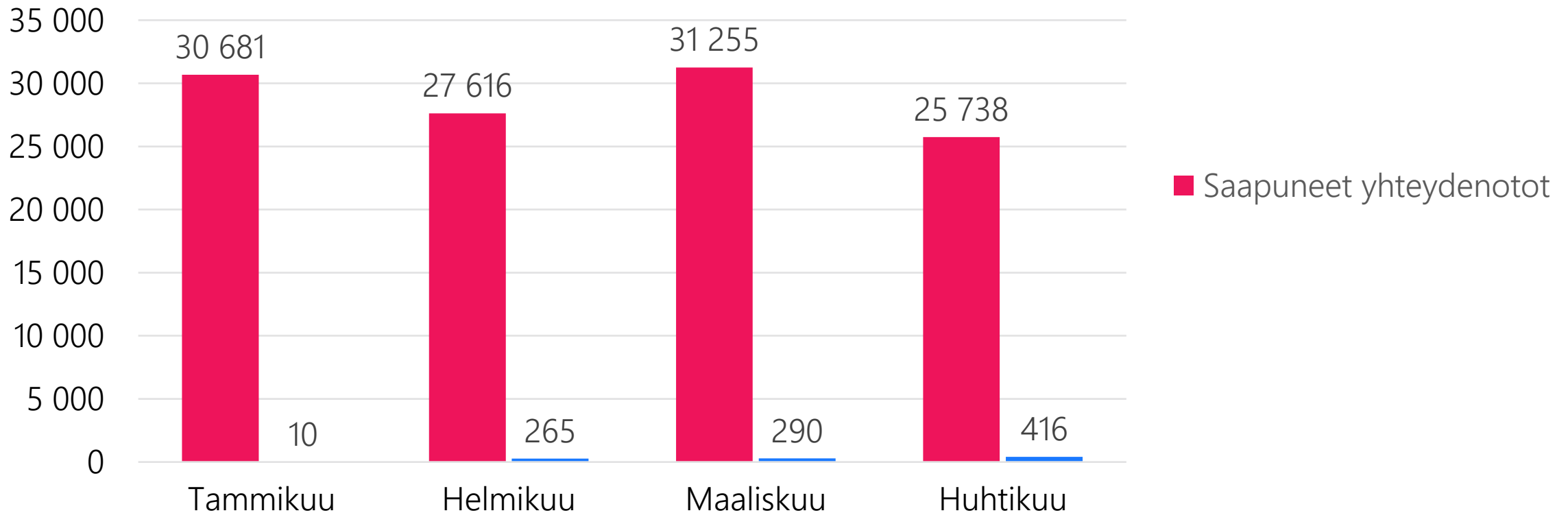
Saatavuus ja yhdenvertaisuus

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä tammikuu-huhtikuu 2026

Yleis- ja mielenterveys: Yhteydenotot 1.1.-30.4.2026*

* Puhelin, lomakkeet, chat. Tiedot: YTHS.

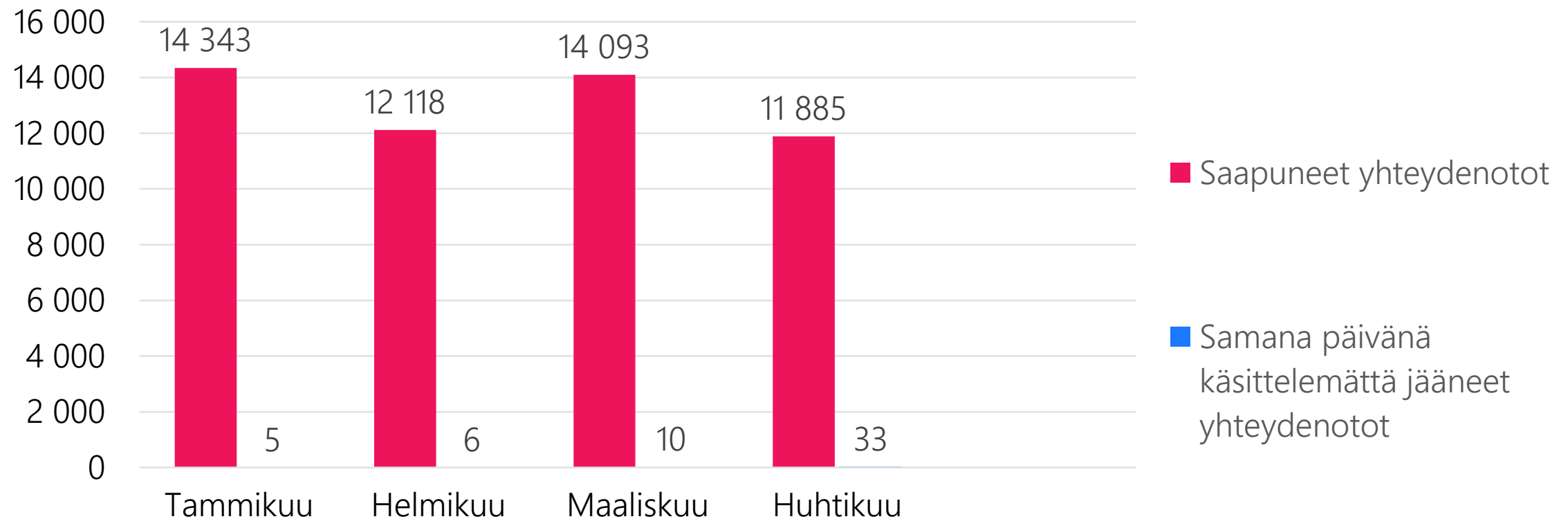
Yhteydenotot

Suunterveys: Yhteydenotot 1.1.-30.4.2026*

* Puhelin, lomakkeet, chat. Tiedot: YTHS.

Yhteydenotot

Yhteyden saaminen ja hoitoon pääsy

Opiskeluterveydenhuoltolain mukaisesti opiskelijan tulee saada arkipäivisin aukioloaikoina yhteys YTHS:n palvelupisteeseen ja yksilöllinen arvio hoidon tai tutkimuksen tarpeesta ja kiireellisyydestä tulee tehdä yhteydenottopäivänä.

[YTHS: Yhteydensaanti ja hoidon tarpeen arviointi](#)

YTHS:n on julkaistava kustakin palvelupisteestään kuukausittain yleisessä tietoverkossa edellistä kalenterikuukautta koskevat tunnusluvut siitä, miten opiskeluterveydenhuoltolain 10, 10 a ja 10 b §:ssä säädettyjen enimmäisaikojen noudattaminen toteutui. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tuottaa tunnusluvut saamiensa tietojen perusteella.

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy yleis- ja mielenterveyden palveluissa](#)

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy suunterveydessä](#)

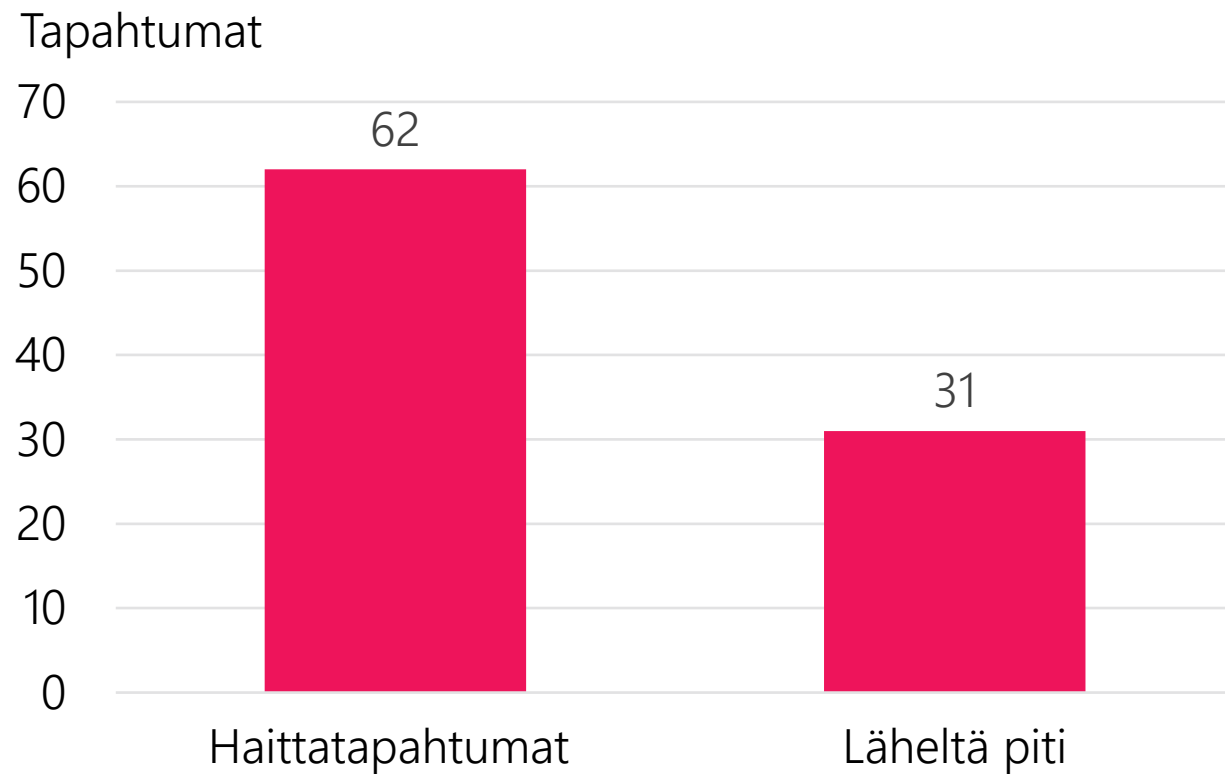
Kela|Fpa

Turvallisuus ja laatu

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä tammikuu-huhtikuu 2026

Vaaratapahtumat 1.1.-30.4.2026*

* Tiedot: YTHS.

Vaaratapahtumat yhteensä **93 kpl**

Yleisimmät
haittatapahtuman
aiheuttajat:

- työympäristö ja -välineet, resurssit
- toimintatavat
- kommunikointi tai tiedonkulku

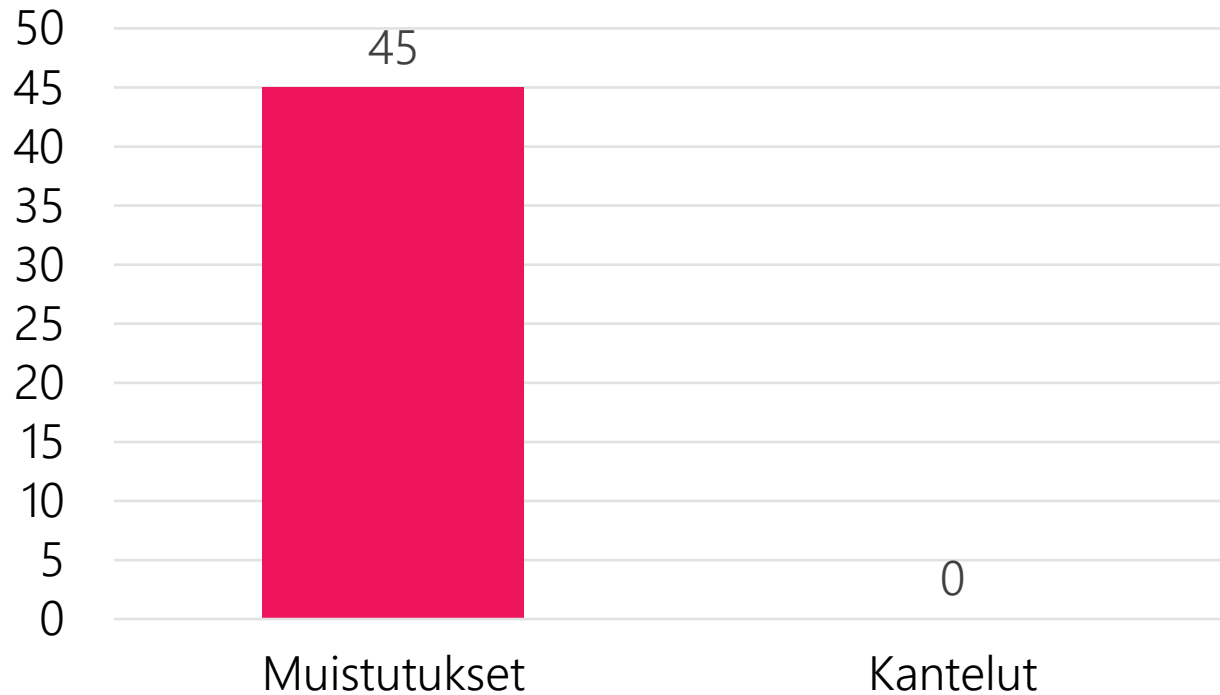
Yleisimmät läheltä piti
-tapahtuman aiheuttajat:

- työympäristö ja -välineet, resurssit
- toimintatavat
- lääkkeet

Muistutukset ja kantelut 1.1.-30.4.2026*

* Tiedot: YTHS.

Tapahtumat

Muistutukset ja kantelut yhteensä 45 kpl

Yleisimmät muistutukset potilasoikeudellisen luokittelun mukaan:

- hoitovahinkoepäily
- hoitoon liittyvä informointi
- hoidon saatavuus ja saavutettavuus

Yleisimmät kantelut potilasoikeudellisen luokittelun mukaan:

- kuulluksi tuleminen
- itsemääräämisoikeus ja hoitotahto

Kelalle tulleet asiakaspalautteet

Asiakaspalautteiden
määrä yhteensä
67 kpl

Palautteiden aiheet:

- **Terveystenhoitomaksu**
  - Maksamisen vaikeus ja huono käytettävyys
  - Laskun ja maksusta ilmoittamisen puute tai epäselvyys
  - Muistutuksen, perintä ja viivästysmaksut
  - Järjestelmä- ja tekniset ongelmat (OmaKela), maksulomakkeen, OmaKelan tai pankin sivujen toimimattomuus
  - Maksu täytyy maksaa, vaikka palvelu ei käytä
- **Palvelupisteiden ristiinkäyttömahdollisuus**
- **Palvelun saatavuus**

Kela|Fpa

Oma-avontaohtjelman toteutumisen seurannan havainnot ja toimenpiteet

Kelan oma-avontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon
järjestämisestä tammikuu-huhtikuu 2026

Omavalvonnin havainnot ja toimenpiteet

Yhteyden saaminen, arvio hoidon tarpeesta ja hoitoon pääsy YTHS:n Kelalle toimittamien tietojen mukaan yhteydenotot YTHS:llä on pääsääntöisesti hoidettu samana päivän opiskeluterveydenhuoltolain 10 §:n mukaisesti. Myös hoitoon pääsy opiskeluterveydenhuoltolain 10 a §:n edellyttämässä ajassa on pysynyt hyvällä tasolla yleis- ja mielenterveyden palveluissa. Kela on edellyttänyt, että YTHS jatkaa tarvittavia toimenpiteitä opiskelijoiden yhteyden saannin ja hoitoon pääsyn varmistamiseksi.

Auditoinnit Tarkastelujaksolla Kela on auditoinut yhden YTHS:n palvelupisteen. Auditoinnin keskeisimmät havainnot liittyivät toiminnan raportointiin ja hoitoon pääsyyn. Kela edellyttää YTHS:tä tekemään tarvittavat toimenpiteet havaintojen korjaamiseksi. Kela seuraa auditointihavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista.

Muistutukset ja kantelut YTHS ei ole raportoinut Kelalle tietoja saapuneiden muistutusten ja kanteluiden sisällöistä. Kela edellyttää, että YTHS raportoi turvallisuusluvut ja tiedot potilasturvallisuuteen liittyvistä tapahtumista Kelalle kuukausittain.